

Udarbejdet af: Specialtandlæge Milo Kirk & Tom Kjellerup	Revisionsansvarlig: Specialtandlæge Milo Kirk & Tom Kjellerup	Gældende for: Klinikassistenter og tandplejere ved uddelegering
Gældende fra: 1-7-2023	Version: 3.	Ny revision senest: 1-7-2026

Instruktion til E – Aktivator (E=Ergenzinger)

1. Formål

At formindske det horisontale og vertikale overbid.

2. Målgruppe og anvendelsesområde

Patienter med forøget horisontalt og vertikalt overbid

3. Forudsætninger

- Teoretisk undervisning i måltagning og udlevering
- Sidemandsoplæring under supervision x-antal gange.

4. Fremgangsmåde

Når en specialtandlæge vurderer, at patienten skal tilbydes denne behandling, følges nedenstående:

2 tider á 30 min.

1ste Tid

- 3D scanning af OK+UK (Se vejledning i aftrykstagning)
 - Vigtigt at omslagsfolden i OK-front er tydeligt gengivet pgra fremstilling af højlabial facialbue.
- Index (sammenbid) i rødt voks:
 - Læg stolen ned og giv patienten et håndspejl. Forbered patienten på sammenbid og øv med patienten inden det tages.
 - Tag en opvarmet rød voksbue, tilpas voksbuens længde til tandbuen, placer voksbue i OK så facialflade 1+1 er synlig.
 - Underkæben skal fremføres til kant over kant med **min 2mm og max 3mm! luft i fronten**. Midtlinjerne skal være sammenfaldende med mindre der er beskrevet noget andet i planen. Ved asymmetri i ansigtsformen fremgår det i journalen hvor midtlinjen skal forskydes hen.
 - Kontroller der er tydelige impressioner fra både overkæbe- og underkæbetænder.
 - Afkøles og kontrolleres på pt igen.
- Anvend teknikfelt på 3D scanneren
- Tekniktid 2-3 uger.

2nd Tid: Aflevering (+Specialtandlæge hvis dette er noteret i jrn)

- Noter okklusion 6,3±,±3,6 og HOB på 1±,±1.
- Tilpas aktivator:
 - UK: Må ikke trykke hårdt mod slimhinden, UK-incisiver skal passe godt op i aktivator
 - OK: Højlabial slynge må ikke berøre gingiva, facialslynge skal være passiv og protrusionsfjedre 2,1+1,2 skal være passive.
- Bruges 14-16 timer i døgnet.
- Instruktion i rengøring og brug. Rengøres i flydende håndsæbe u/parfume med tandbørste eller blød neglebørste.

5. Hvis der har været ekspansionsplade inden: skal denne bruges i skoletiden og når aktivatoren ikke bruges.
6. Aftalt tid til kontrolbesøg med specialtandlæge ca. 6 uger efter.
7. Derefter hver 6-8 uge.

5. Definitioner på kvalitetsmålinger / kontrolmålinger

Kontrol af aktivator:

1. Noter okklusion $6,3 \pm, \pm 3,6$ og HOB på $1 \pm, \pm 1$.
2. Kontroller mundhygiejne (Plaktal noteres)
3. Kontroller om evt expansionsplade passer. Evt seponer denne
4. Kontroller gingiva og mucosa for tryksår.
5. Spørg til accept og antal timer apparaturet bruges.
6. Evt stramme adamsklammer

6. Ansvar og organisering

- Specialtandlægen har det overordnede ansvar.
- Aftryk varetages af tandplejer / klinikassistent.
- Aflevering varetages af KA / TDPL+ evt. specialtandlæge hvis dette er noteret i journal.
- Kontrolbesøg hos TP / KA og specialtandlæge: Skiftevis eller efter aftale.

7. Referencer, herunder standarder, anden relevant lovgivning

- Regler for ortodontivisitation og ortodontiindikationer. Se forrest i mappen
- Vejledning om udfærdigelse af instrukser. Se forrest i mappen
- Målepunkter for tandklinikker. Medicinhåndtering og prøvesvar i patientforløb. Se forrest i mappen

8. Bilag/links

Arbejdsbeskrivelse :

Højlabialslynge i 0,8m.m. tråd

Facialslynge i 0,8m.m. tråd

2 Dorne i ok mes. 6+6. i 0.8m.m. tråd

2 Dorne i uk distal 6-6. i 0,8m.m. tråd.

Acrylkappe 3-3 i uk front.

Halv okklusal overdækning i siderne ok + uk.